

Örebro 2017-11-06

YTTRANDE

Dnr 2017-07 /AG/LF

Skolverket
106 20 Stockholm

Handläggare: Anna Gabrielsson

Skolverkets förslag till ändrade föreskrifter (SKOLFS 2012:4 och SKOLFS 2013:130) samt om vad som krävs för att en lärare kompetens ska vara relevant för vissa ämnen i gymnasiesärskolan (Dnr 2017:692)

Riksförbundet för döva, hörselskadade barn och barn med språkstörning, DHB, är en föräldraorganisation som startade 1949 och aktivt arbetar för att våra målgrupper ska vara delaktiga, jämlika samt ha inflytande i ett tillgängligt samhälle. Även barn med ytterligare funktionsnedsättningar är en viktig grupp inom vår organisation. Grunden för våra ställningstaganden är våra samlade erfarenheter i förbundet. Viktiga dokument för vårt arbete är *Barnkonventionen* och *FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning*. Vårt arbete utgår även från Sveriges språklag, som ger svenskt teckenspråk ställning motsvarande de nationella minoritetsspråken.

Riksförbundet DHB tillstyrker Skolverkets förslag men vill överlämnar följande synpunkter:

Riksförbundet DHB ser positivt på att Skolverket tar fram föreskrifter om vad som krävs för att få behörighet i att undervisa i ämnen i gymnasiesärskolan. Det har under lång tid varit en självklarhet inom gymnasieskolan. I och med denna reglering bör en kvalitetsnivå på undervisningen inom gymnasiesärskolan uppnås.

Att pedagogen har grundläggande fackkunskaper i det ämne som denne ska undervisa är naturligtvis en förutsättning, men då gymnasiesärskolan är en egen skolform kan ytterligare kompetens behövas. Den harmonisering av lärarkompetensen med gymnasieskolan som

förslaget innebär och som är i linje med Skollagen (2010:800), är vi positiva till, dock med det tillägget att lärare inom gymnasiesärskolan måste ha fördjupad kunskap om funktionsnedsättningar. Sedan skollagen trädde ikraft är det endast elever med en dokumenterad utvecklingsstörning som har rätt att få undervisning i gymnasiesärskolan. Det innebär att det är viktigt att lärarna har kunskap om funktionsnedsättningar och främst utvecklingsstörning, och dess konsekvenser för lärande.

Lärare inom gymnasiesärskolan möter elever som har en dokumenterad utvecklingsstörning. Elevens utvecklingsstörning kan vara lindrig, måttlig eller grav. De elever som Riksförbundet DHB representerar har dessutom en hörselnedsättning eller en språknedsättning av olika grad. Detta ställer krav på att läraren ska kunna möta eleven utifrån dennes förutsättningar, utan att sänka förväntningarna på elevens prestationer.

För elever som har en utvecklingsstörning blir lärandesituationen ofta mer tillfredställande om de ges förståelse för olika uppgifter, om de får mer tid att genomföra uppgifter och möjligheter att repetera samt får information vid flera tillfällen. Lärare måste också ha kunskap om att elever kan välja olika kommunikationssätt. Elever som är döva, har en hörselnedsättning eller en språkstörning har rätt att få undervisning på teckenspråk eller på det kommunikationssätt de väljer. Elever som inte väljer fullt teckenspråk har rätt att välja att kommunicera och få sin information på annat sätt, t ex med tecken till stöd, bildsystem eller en kombination av båda.

Vi vill i detta sammanhang uppmärksamma det Arvsfonds projekt som vi slutförde för ett år sedan, Tell-Us-projektet. I projektet deltar elever som går på Rikssärgymnasiet för döva och hörselskadade och de berättar där om vad de tycker om sin utbildning och sina lärare. De ger en bild av sin skolsituation med teckenspråk och bilder.¹

Dag som ovan

Lena Fernström

Ordförande Riksförbundet DHB

¹ <https://www.tellusprojektet.se/>